
Łask, gm. loco, woj. sieradzkie, AZP 70-49

Informator Archeologiczny : badania 26, 124

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w fosie oraz stwierdzono występowanie odsadзки po zewnętrznej stronie muru, idącej lekkim skosem w dół.

Materiał zabytkowy występował bardzo nielicznie i był mało charakterystyczny.

Badania będą kontynuowane.

Łask
gm. loco, woj. sieradzkie
AZP 70-49/—

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadzili pracownicy i studenci Katedry Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Finansowane przez burmistrza Łasku. Pierwszy sezon badań. Pozostałości dworu Korabitów Łaskich.

Celem badań była próba identyfikacji miejsca, w którym zlokalizowany był dwór Łaskich, a także poznanie jego charakteru i przemian. Wytyczono i wyeksplorowano 17 wykopów sondażowych o łącznej powierzchni 187 m² i orientacyjnej kubaturze 200 m³ oraz 10 ciągów wierceń, drążonych ręcznym świdrem strzemiączkowym, obejmujących łącznie 52 odwierty. Zgromadzono materiał zabytkowy ujęty w 114 numerów inwentarzowych, liczący łącznie ok. 6600 zabytków (z czego ok. 5900 stanowiły ułamki naczyń glinianych). Sporządzono 38 planów rysunkowych i niezbędną dokumentację fotograficzną.

Penetracją terenową objęto 5 wytypowanych uprzednio rejonów dużego, ok. 8-hektarowego parku. W 3 uzyskano wyniki negatywne. Najciekawsze efekty dało przebadanie kopca znajdującego się na północno-wschodnim skraju parku i rejonu położonego nad stawem w północno-zachodniej jego części. W rejonie kopca (wykopy I-IV) stwierdzono brak starszych nawarstwień kulturowych, a prawie jałowe warstwy nasypowe przekonują, że kopiec powstał dopiero w XIX w. Był to prawdopodobnie tzw. kopiec widokowy, związany z organizacją przestrzeni parkowej na zapleczu dworu Kręskich, siedzących tu w II połowie XIX w.

W rejonie stawu przebadano 8 wykopów (109 m²) i wydrążono 4 ciągi odwiertów. Znalezione tam ok. 95 % wszystkich zabytków ruchomych. Bezpośrednio na poziomie gruntu stwierdzono występowanie materiałów późnośredniowiecznych, datowanych od poł. XIV w., a także liczne warstwy kulturowe (wypełnione płatami gliny, polepy i węgli drzewnych) zalegające między dużymi eratykami, układającymi się w czworobok o wymiarach 7 x 9 m. W centrum badanej partii znaleziono duże skupisko kaflí naczyńowych. Strefa rozrzedzającego się ku brzegom osadnictwa późnośredniowiecznego zajmowała obszar 20 x 25 m, a w jego partii centralnej ułożone były skupiska materiału i glazy. Na okrajach strefy znajdowano przemieszane zabytki późnośredniowieczne i nowożytne (w tym polewane, ornamentowane ułamki kaflí piecowych).

Opisana sytuacja wskazuje, że w badanym rejonie natrafiono na relikty domostwa powstałego w poł. XIV w., ogrzewanego piecem z kaflí naczyńowych i fundowanego na dużych głazach. Można go hipotetycznie łączyć z pierwszym dworem Korabitów Łaskich. Prawdopodobnie w tym właśnie miejscu stały kolejne dwory Łaskich, również obiekt opisany w 1617 r. jako „curia na kopczu”. Nasyp ziemny po tym obronnym dworze, zalegający ponad badanymi warstwami, został zniwelowany w w. XIX, a całkowitego zniszczenia terenu dopełniły prace ziemne prowadzone w związku z sypaniem wałów przeciwpowodziowych w l. 50. XX w.

Badania doprowadziły więc do znalezienia miejsca dworu Łaskich, poznania ich najstarszej siedziby (od połowy XIV w.) i stwierdzenia rozwieżienia poziomów związanych z obronną rezydencją Korabitów z XV-XVII w.

Materiały i dokumentacja przechowywane będą w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Badania zostały zakończone.